

[Socialministeren]

Siden undervisningen af børn og unge med vidtgående handicap i 1980 med særforborgens udlægning blev overført fra staten til amtskommunerne, har det været overvejet og drøftet, om ikke denne vidtgående specialundervisning kunne og burde udlægges til kommunerne. Spørgsmålet har senest været drøftet i Lotz I- og II-udvalgene, og der blev stillet forslag til en nyordning.

Undervisningsministeren nedsatte i begyndelsen af 1989 et udvalg med den opgave at forberede udlægningen. Det drejer sig om undervisning af ca. 4.500 elever med sværere handicap eller ca. 0,75 pct. af folkeskolens elever. Af disse 4.500 går ca. halvdelen i specialskoler, mens den anden halvdel er integrerede i almindelige kommunale skoler.

Kommunernes overtagelse af den vidtgående specialundervisning indebærer, at kommunen får visitationskompetence og finansieringsforpligtelse i forhold til den enkelte elev. Det er forudsat, at undervisningen kan tilrettelægges af kommunen selv, eller at den kan henlægges til skoler, herunder specialskoler, som drives i samarbejde med andre kommuner, eller som er helt uden for kommunens driftsområde.

Undervisningsministeriet har oplyst, at udvalget forventer at der kan fremsættes lovforslag i løbet af kortere tid. Forudsat en velvillig folketingsbehandling vil en lov om udlægning af den vidtgående specialundervisning kunne træde i kraft pr. 1. januar 1992.

På revalideringsområdet har de sociale tilbud i henhold til bistandsloven sammenhæng med beskæftigelses- og uddannelses tilbud under Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet.

Samarbejde mellem sektorer er vanskeligt, og ikke mindst når der er tale om helt forskellige typer af regler, ofte med vidt forskelligt sigte. Men samarbejdet er nødvendigt, og vi skal naturligvis være meget opmærksomme på, at vi ikke ved ændringer i de enkelte sektorer skærper grænserne mellem dem og derved i stedet gør det sværere at arbejde på tværs, lokalt og regionalt.

8. Handlingsforslag

Lotzudvalget forestillede sig, at der efter en lovgivning om ændret opgavefordeling nedsættes gennemførelsesudvalg i alle amter til at forestå gennemførelsen af udlægningen. Det var

udvalgets tanke, at udlægningen skulle gennemføres hurtigst muligt og afsluttes senest i løbet af fem år regnet fra et tidspunkt, der fastsættes i loven. Den fælles finansiering blev foreslået ophævet fra denne femårsperiodes begyndelse. Det var således forudsat, at der blev arbejdet videre med forslag til en ændret finansieringsordning.

Samtidig med nedsættelsen af de regionale gennemførelsesudvalg blev det foreslået at nedsætte et centralt udvalg, som skulle følge udlægningen, vejlede de regionale udvalg, og som, især i den sidste fase af forløbet, skulle kunne tage initiativer til sikring af, at udlægningen blev gennemført inden for den fastlagte tidsramme i alle amtskommuner, og at alle kommuner ville have fortsat adgang til de ydelser, der er nødvendige for, at de kan løse deres opgaver.

Lotzudvalget har ud over den nye finansieringsordning måttet undlade at tage stilling til en række spørgsmål: Det gælder forsorghjemmenes og hjælpemiddelområdets fremtid. Samtidig er der som før nævnt en række tilgrænsende områder, der ikke – eller kun perifert – er berørt af udvalget.

Jeg har derfor fundet det nødvendigt – uden at ville foregribe en principbeslutning om den fremtidige opgavefordeling – allerede nu at starte et udredningsarbejde om finansieringsomlægning, ændrede regler for tilkendelseskompetence af førtidspension og de tilgrænsende områder. Til den opgave har jeg nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. de kommunale organisationer. Det er arbejdsgruppens opgave at afklare problemerne i det nuværende regelsæt og en række spørgsmål i forbindelse med en ændret opgavefordeling. Denne afklaring bør finde sted sideløbende med den videre debat om udlægningsforslagenes skæbne. Den er nemlig presserende på flere områder; i afsnit 5 foran omtalte jeg f.eks. problemerne med de forskellige finansieringsordninger, der findes på det sociale område.

Efter min opfattelse har den sociale debat, der indtil nu har været om Lotzudvalgets forslag, afsløret så mange problemer, at det er tvivlsomt, om vi i dag kan siges at have et tilstrækkeligt grundlag at træffe beslutning på. Vi har dog fået et meget klarere billede af den glidende opgaveudlægning, som løbende finder sted. Debatten har vist, at opgaverne i dag løses meget forskelligt